

УЧЕНИК
2 КЛАСС

ИЗЫННА.

Биригээдэ ситиһинтэ — хас биирдii колхозтаахтан

СОРУКТАР УЛАХАТТАР

ОБЩЕСТВЕННАЯ сүөһү бийылым кыстыгын тэрээһин- нээтиг түмүктөөһүнүгэ, эхкэ, түмкэ государство са- мааһын толорууга, сүөһүтүн ымылар бороодуусууһаны үрдэттигэ Хадаар биригээдэтин колхозтаахтарын инициатор улахан соруктар тураллар. Итилар чыстээтиг туолуулары салаага тэрээһин үлэтигэ, хас биирдii колхозтаахтан тутуулууга.

Бийылым кыстыг түөрт ыйыгар биригээдэ үрдүкө хас биирдii ынахтан 290 кг үтү ымыына. Валовойунан 1069,3 центнер ымына. Ити, ааспыт смл туһааныаа кэмин кытта таһынаахха, валовойунан 173,2 центнеринэн, ынах ахсыттан 58 килограммынан элбэх. Мамааха ордуу үтүгэи түмүгү Уорба мичат-комсомольскай-Комсомол 50 сылын аатынан уонна «Юбилейнай»-Улахан Сыһым фермалара ситиһэн икэлээр. Биирдiiлээн мамныксыттаран А. Т. Кузьмина 440, В. С. Анемподистов 422, М. В. Дьяковская 381, Е. С. Гуляева 362 кг үтү ынах ахсыттан ымылар.

Ити түмүгү бийылы тоскуһуу ылаа государствога аас- пыт смл бу кэминээхүр 153,3 центнеринэн элбэх үтү түт- гэрдыбыт. Оттон эти атыылааһын бастакы кварталлааһы сорууда 118,9 бырыһыан туолла. Иччат сүөһүгү короч- чүлөр Ф. Н. Григорьева кыстыг түөрт ыйыгар биирдiiн тө- бө 50-нуу, Н. Н. Дюдорев 41-дiiн кэ эбиллэрин ситиһи- нэр. Билигин борооску 98,2 бырыһыана тыыннаах ити- лэн турар. Биригээдэ 1080 бөдөн ынах сүөһү оккупээр 1094 тобо, ол иһигэр 397 мамнык, 689 сылы, ити иһиг- тэн 370 бiэ кыстатыллар. Кыстык кэмигэр сүөһү кэни- нэн өлүүтэ лаппа аччатылыына.

Пятилетка үкүс быһаарылаах сылын бастакы ыйа тү- мүктэниэ. Онко үтү валовой мамын былаана 151,1. Биир фуражнай ынахха 158,3 бырыһыан туолла. Ити, ааспыт смл тоскуһуу ыйын кытта таһынаахха, валовойунан 57,8 центнеринэн, биир ынахтан мамыга 18 килограммынан элбэх. Бу сүрүн төһүүтүнэн бийылы биригээдэ бары кыс- тык фермаларыгар «КВ» оһохтор үлэһэ кирибэттэр: эбии аһымы, ону тэҕэ брикети бэлэмнэн ситиһиниэ буолло. Сыл бастакы ыйыгар государствога 112 центнер үтү атыылаһыт былаанымтын 312,6 центнеринэн толордуубут. Бөдөн ынах сүөһү 99,9, сылы 99, сама төрүүх 100 быры- сыана тыыннаах итилиниэ, ааспыт сылаагар ынах сүө- һү ахсаана 37 төбөнөн элбэх.

Билигин ынах төрөөһүнэ маассабадiiн сабаланаан эрэр. Онон сама төрүүххэ бэлэмнени бу күннэрдээх соруктар- быттан биир бочумнаахтара. Урун Куол уонна Ки- рыс фермаларыгар кырыһа аналаах талатниктар туту- луулар. Улахан Сыһымса производственай блоку ы- мытан борооскулары көһөрөн сама төрүүххэ миэстэ таһа- рынара былааныммыт. Кырыһи оһыттаах үлэһиттэр короччүлөр. Холубур, Уорба ферматыгар Е. А. Луконцев бу күннэртэн тутуога.

Ол эрэри общественной сүөһү бийылым кыстыгын тэ- рээһингэ биригээдэ итээс-быһаар сүөх буолбатах. Иччат сүөһү эбиллигингэр ымыылаахыт эбэхтээтигэ кыадан туолбакка иһэр. Эбии аһымы дэлэбди оһоруу билигин да сорох фермаларга кыаллыбат, минеральнай витамин- наах аһымытар сөптөөх кэмдiiнөн берилибэттэр.

Сааскы ыйымыа бэлэм мөлөх. Кыһытты, агрономичес- кай дыһаллар былааннара туолбат.

Ити аһымылар итээстэри туаратым биригээдэ, көһилмэ салаататын, бары колхозтаахтарын бастакы долараттаах соруктарынан буолар. Кыстык хаалбыт ыбарыгар Ха- даар биригээдэтин мамныксыттары, мичат сүөһүтүн ко- рооччүлөр социалистическай куоталаһыма кириэс бө- йлэрин инициалары ымымыт үрдүк кирбиалары ылар, сүөһү аһы-уоһу биригэтин үрдэтэр иһин соруктанан үлэ- лиилэр.

М. МАРТЬЯНОВ,
старшай биригээһин.

Бу балаһа ааспыт сылга Эрилик Эристиин аатынан колхоз үрдүнэн социалистическай куоталаһыма бастаабыт Хадаар- даабы биригээдэһэ анаар

В. С. Анемподистов ааспыт өттүгэр олохтоо Со- вевка уонна культура таргиттарга үлэстээбүт. Оттон биригээдэ үлэһит илии тиһбэтин үлүгүтөөн бийэтин идогун уларытарга быһаарыммыта. Ити са- лааһын бастаах салаага тургорсубут. Ол кэм- тэн хас да смл аста. Билигин иһин биригээдэ сүө- һүтүн инициалар оһыттаах үлэһиттэригэр биирдэстэ- рэ. Малды иччаттары кытары үлэһин. Оһуола ыс- лаамыиһыттан сама көбүт оһолору үлэ араас маһдырыгар төрөтөр, быһаччы сүөһүн-аһынан комо- лойор. Ол иһин үлэһин коллективин өртөгүгэр ди- рик инициаларынан туһанар.

Василий Степанович—мамныксыт. Бийэ үлэһин Уорба мичат-комсомольскай ферматыгар уонна би- ригээдэ үтү мамыар биир бастыг кордорүүлээх. Иһин иһини түһүт ынахтары корчуу-истини киһиэ, кытарааһыны таһаарбат, эбии аһымык туһанар буола ситиһэр. В. С. Анемподистов обще- ственнай сүөһү бийылы кыстыгар Бүтүн Союзтаах социалистическай куоталаһыма кириэс туран, сүө- һүтүн ымылар бороодуусууһаны тутууурудук үр- дэтэр соруктанан үлэһин. Ол курдук, кыстык аас- пыт 4 ыйыгар хас биирдii ынахыттан өртотунан 402 кг үтү ынах бастыгыгар көккэлэригэр иһэр. Кини лантан сааскы ыбары эбии аһымы дэлэбди сир- тэн, ынах ситиһи кытта үлэһэ тусаран өссө үтү- гэй кордорүүлэри ситиһэр соруктаах.

СНИМКА: Уорба мичат-комсомольскай ферма- тын мамныксыт Василий Степанович Анемподистов.

ИККИ ТЫҢЫНЧАЛААХ КИРБИИ ИҢИН

Бийиги Фермабыт коллек- тива ааспыт юбилейдардаах сылга үтү мамыгар оройуон- на фермалар социалистичес- кай куоталаһымыгар кыт- тан бастаабыта. Ферма үрдү- нэн хас биирдii фуражнай ынахтан иһин тыһыынчалаах кирбиини 5-тин эрө кило- граммынан «кылыбатахыт. Ол иһин «Социалистическай куоталаһымы тэрээһини сал- лы туссарар туһунан» ССНП РК уураарынан салай- таран уонна ССНП РК, ССРС Министрдарын Советы- тан, ПСБСКС, ЫВСЛКС РК биллэрлибэт Бүтүн Союз- таа социалистическай куо- талаһыма кириэс бийылы сүөһүтүн бороодуусууһаны ымымы лаппа үрдэтэргэ со- руктанан үлэһинит.

Ол курдук, Улахан Сыһым

ферматын үлэһиттэрэ (стар- шай мамныксыт коммунист, коммунистическай үлэ удар- нига А. Т. Кузьмин) об- щественнай сүөһү бийылы кыстыгын ийдарыгар ынах ахсыттан 1214-түү кг үтү ымыга эбэхтээтигэ бэлэм- ниттэрэ. Кыстык бастакы 4 ыйыгар ферма үрдүнэн ва- ловойунан 1648,6, биирдii ынахтан 218-тымы кг үтү ымыга сорукаммыһыт. Ити- ни валовойунан 6339, ынах ахсыттан мамыга 93 кг аһардыбыт. Атыннык этэххэ эбэхтээтигэ бийиги ферма үрдүнэн 142 бырыһыан толо- рон иһэбит. Мамныксыттар хас биирдii ынахыттан түөрт ыйга А. Т. Кузьмина 440, А. Н. Григорьева 323, И. Д. Филимонова 291, М. Е. Осипова 242 уонна бэйэм

246 кг мамыбыт. Оттон тох- сус пятилетка үкүс сылын бастакы ыйыгар ферма үр- дүнэн ынах ахсыттан орто- тууан 122-ли кг үтү ымы- быт.

Урун илгэни дэлэтингэ эбии аһымык быһаарар суол- талаах. Бу бопуруоска би- ригээдэ салаатата болгомто- тун балайда уурда. Ол кур- дук, «КВ-200» кормозаваршк оһоруулуубута, эбии аһы- мы оһоруу аһааах үлэ- нит аһаммыта. Ынахтар хо- тоһо уулаһыныра олоххо кириэс. Уу дэлэй буолуутун колхозтаах И. И. Софронов хааччылар.

Бийиги фермабытыгар үтү мамыгар республика рекорд- сиена, «Амма» совхоз мам- ныксыта П. И. Яковлев кэ- лэн барбыта. Кини бийиги үлэһин үсүлүбуйаһытын иһин биллэһингэ уонна үтүс сыналаах сүбэлэри бирибэ. Петр Ионович эбии аһымы- ты өссө дэлэйдэ ситэрби- тигэр, мамынык састаабын үтүтөөх тигэһэлэринэн сол- буйарга, ынах ситиһин кытта үлэһи туссарарбытыгар уон- на утуһулаһык ымытарбыты- гар, племенной үлэһи кичэ- рибитигэр, инициаларынай сэмэлээһин саймынарбы- тыгар сүбэлээбита.

Оһыттаах мамныксыт ээр ити итээстэрэ бийиэхэ сүөх буолбатахтар. Итилар сыһаа олоххо киллэрлээһини- нэ эрэ сүөһүтүн ымылар бороодуусууһаны үрдэтээххэ сөбүн Улахан Сыһым ферма- тын үлэһиттэрэ бары өйдүү- бүт. Бийиги фермабыт кол- лектива бийэтин иһингэр ымымыт үрдэтилибэт со- циалистическай эбэхтээтигэ- тибэтин тоһорор тутуулар үлэ-хамнас тэрээһини өссө туссарарга уонна бийэтин тутуулуугабы барытын оһо- рорго бигэ быһаарымылаах.

С. АЛЕКСЕЕВ,
мамныксыт, ЫВСЛКС
члэһэ.

Олунньу аан туманынан оргуйар биир сарсыардата. Таһырдыа 51 кыраадыс тым- нымы. Ити күн эрдэһит кол- хозтаах маллар оһохторун буруота миэс хаһааныга са- гырдымы унаарыһыт. Эри- лын Эристиин аатынан кол- хоз Хадаардаабы биригээдэ- тин гараһыттан таһаар ик- ки ДТ-75 маркалаах трак- тордар нолукуһаларын хол- бонон, тус иһин, тыа баһы- нан дыһбардаах сарсыарданы сатаратан, талыһыт тур- дулар. Ити аата механикатор- дар үлэлэрин күнэ сабалана- бада диин көбүс.

Сурабаһаан биллһинит, биригээдэ иһин туттар меха- низатордара Дмитрий Лукян уонна Николай Носов хараһа- ны харбаһан фермаларга от тигэй айаһаабыттар. Кини- лэр бу дойдуну сирин-уотун хас биирдii ситиһингэр, хайа алааска, үрүйгэ хайыны үө- мэрдээх от баарыгар тийэ биллэлэр. Буолумуна дэһаны. Саймынары-кыһынары тизэ- тибит ахан сирдэрэ. Баһар,

Биир дыһбардаах күн

Репортаж

табыллыһаһына, ааспыт са- ыын үтүүүлээх хоһууһа бийэлэрэ иһини үлүһтээ- бат отторо буолуо.

Күнүс. Дыһбар таһаар, күн уота ылааран сандат саас бастакы бөлкөлөрө хайы- үйэ биллибингэ дьмы буолан ыла. Ол эрэри ати көстүү уһаабата. Күн иһаһэрэи кы- ыны обургу бийэтин тыһы- ыһыан өтөйбүтүү, сарсыар- дааны кимитин кэһинитин, аһа туманынан аһыһыты- нан барар. Ити кэмгэ иһа 5 чаас саһана күтүр бэйэ- дээх оттору сөспүт. ДТ-75 маркалаах иһин трактор Ула- хан Сыһым алаһыт хоту сымырн таһаары түһэһилэ- лэрэ көстөр.

—Бүгүн от көлө сүөх- таах этэ. Тоһо аһаһахта- рай?—дир колхозтаах И. И. Софронов.

—Буна, борооскуга аһа-

лаһтара буолуо! Оһоһууна оһуут дэлэйэр, кулун тутар иһин туоруу сүһар иһиһит,— диин көпсөтингэ кыттымын ылар бу ферма фуражыра комсомолец Анатолий Саргы- даев.

—Бийиги айаһа дьолуу бы- ыһытынан иһэһтибэт ити трактордары кытта бөһүөлө- нэ иһирээбит. Уруккуттан билэр трактористыт буола- рынан Д. К. Лукинтан үлэ- хамнас туһунан ыһыталаһа- быт.

—Бүгүн Көһг Сыһымтан пакитэ ырыһыһыт. Вастаан Кырыһа, оттон иһиксиниһа бу фермада аһаһыт,— диин быһаччы быһаарар Дми- трий Константинович.

Ити этэххэ дөбөн. Бу иһин ферма бийэ-бейэлэригэр иһи ардыларга ыраах, биригээ- дэ иһиниттэн утарыта хайыс- хаһаахтар. Сарсыарда Урун Куотан механикатордар

Көһг Сыһымга дьери 7 км айаһыһылар. Көһг Сыһым- тан Кырыс балтараа көс кэ- рингэ ардаа, оттон Көһг Сыһымтан Улахан Сыһым фермата тус соһуруу эһиэ көһөн ордуу сир. Саһаан көрүг, биир күн механика- тордар төһөлөөх сиргэ тэһи- ний сүүрдүбүттэрэн уонна төһөлөөх оту тизибиттэрэн.

Саймын өһүрүк куйаас- тан да, кыһынын биһаархы тыһыһыттан да чаһыһит бу үлэ дьолун дьулуурдаах үлэһиттэн биригээдэ об- щественнай сүөһүтүн бий- ыһыты кыстыга үлэхти туту- луктаах. Ону иһингэр таба өйдүүлэһиттэн үөрү да, ас- тына да иһингэр, эһиһи механикатордарбыт дуо, ол дьулуруу дьон дьэн стар- шай биригээһин М. М. Мартыанов эһитин саныы биһэрэди уонна ырыһы да- ҕаны көрөн итэһэйи.

Өссө үтүгэйдик үлэлээт, хоһуун, дьулуруу дьон—меха- низатордар.

С. АЛЕКСЕЕВ.

ОСТА фотохрониката.

Двадхталлар бипрдинлээн хангиллааһынарыгэр төмшөнхонан ГДР фигуристна-та Кристина Эррат буолла. Киши 341,16 баллаах.

САВЕЛЬЕВ ВАСИЛИЙ СТЕПАНОВИЧ
бу дараа олунгын 6 хүнээр олбүтүтэн даярыг нугурбанна-
рийн тнэрдэхэр.

УРУУЛГА—БИИР ДА ХААППЫЛАНЫ

Итириктедешини уюна атко-
голманы утары охсунууку күн-
дүрдүр даяаллар тустарынан
Ыйлаатха подтеалларга сылган
наах оссо икке балайынанни-
блар. Игитан бастагынан суу-
проедын холбуратар олокурар
балайынанни. Перискей уба

К. ТАРУСОВ фотота-
ССТА фотохрониката.

THESE 2647